

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Niektóre gatunki grzybów mogą bezpowrotnie zniknąć

Zmiany klimatu, zanieczyszczenie, przekształcenia środowiska i inne czynniki najczęściej wynikające z działalności człowieka wpływają na to, że niektóre gatunki grzybów mogą

bezpownotnie zniknąć - przestrzega prowadząca badania zmierzające do ich ochrony biolożka z Uniwersytetu Łódzkiego prof. Izabela Kałucka.

Jak zwracają uwagę naukowcy z Katedry Algologii i Mykologii Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska UŁ, grzyby mają znacznie większy wpływ na nasze życie, niż może nam się wydawać. Nie są jedynie składnikiem wielu potraw, ale mogą być np. źródłem substancji leczących raka czy stwardnienie rozsiane. Bez nich nie wyrosnie las, ale też nie rozłożą się opadłe liście i martwe drewno. Co więcej, wielu z nich nie da się hodować poza naturalnym środowiskiem.

Trudno dokładnie oszacować, ile istnieje gatunków grzybów. Naukowcy opisali ich ponad 150 tysięcy. W opinii ekspertów na całym świecie ich liczba może jednak przekraczać kilka milionów. Wciąż odkrywane są bowiem nowe gatunki. Najwięcej nowych obserwacji dotyczy grzybów mikroskopijnych. Znacznie rzadsze są nowe gatunki grzybów tzw. wielkoowocnikowych, czyli tworzących owocniki widoczne gołym okiem. Prof. Kałucka odkryła dotychczas trzy takie gatunki i pracuje nad kolejnymi odkryciami.

"Podczas badań w Parku Narodowym Gór Stołowych oraz terenów porekultywacyjnych w okolicy Bełchatowa udało mi się odkryć całkiem nowe gatunki grzybów kapeluszowych z rodzaju zasłonak. Nie było to łatwe, bo zasłonaki to najliczniejszy w gatunki rodzaj grzybów wielkoowocnikowych na świecie. Często dopiero badania molekularne wykazują, że mamy do czynienia z całkiem nowym gatunkiem" - wyjaśniła.

Biolożka wskazała, że popularne i rozpoznawalne przez wszystkich borowiki, kurki czy maślaki, które wykorzystujemy w kuchni to skromna część ogromnej różnorodności królestwa grzybów. Powszechne zastosowanie ich w kuchni jest tylko jedną i to wcale nie najważniejszą funkcją.

"Bez grzybów nie byłoby lasów. Pomagają drzewom pobierać z gleby wodę wraz z solami mineralnymi. Symbioza drzew z grzybami jest zjawiskiem obligatoryjnym - jeżeli siewka drzewa nie znajdzie swojego partnera mykoryzowego, to po prostu nie wyrosnie. Między innymi dlatego, sadząc lasy na terenach rekultywowanych, silnie przekształconych lub bardzo zanieczyszczonych, zaszczepia się sadzonki drzew odpowiednimi grzybami. Wtedy ryzyko, że proces sadzenia lasu może zakończyć się fiaskiem, jest znacznie mniejsze" - tłumaczyła.

Grzyby żyją też w symbiozie z niektórymi gatunkami zwierząt, jak mrówki, termity czy chrząszcze. Są jednak przede wszystkim odpowiedzialne za rozkład martwej materii organicznej: drewna zalegającego w postaci gałęzi, kłód, pniaków, ścióły złożonej z opadłych liści, igieł, fragmentów kory, zamartwych pędów roślin zielnych, czy odchodów i szczątków zwierząt. Dzięki procesowi rozkładu i mineralizacji związków organicznych umożliwiają ich ponowne wykorzystanie przez rośliny i uczestniczą w utrzymaniu żyzności gleby. Dzięki umiejętności rozkładania nawet bardzo trwałych i toksycznych substancji potrafią oczyszczać środowisko z trudno degradowalnych zanieczyszczeń.

Jak jednak podkreśliła, zmiany klimatu, zanieczyszczenie, przekształcenia środowiska i inne czynniki najczęściej wynikające z działalności człowieka wpływają na to, że niektóre gatunki grzybów mogą bezpowrotnie zniknąć, co może mieć bardzo złe skutki nie tylko dla ekosystemu.

"Wśród grzybów rzadkich są gatunki, które mają silne właściwości farmakologiczne. Do takich grzybów należy na przykład pniarek lekarski, który od wieków był wykorzystywany w medycynie ludowej. Dziś okazuje się, że ma udokumentowane właściwości przeciwnowotworowe, a występuje w Polsce już tylko na sześciu stanowiskach i jest gatunkiem podlegającym ochronie ścisłej. Wyginięcie grozi mu nie tylko w Polsce - jest gatunkiem zagrożonym w skali globalnej" - wskazała

prof. Kałucka.

Dodała, że od niedawna jest dostępny lek na stwardnienie rozsiane, który również jest oparty na substancjach pochodzących z grzybów. Wartość jego sprzedaży na świecie osiąga obecnie 2,5 mld dolarów rocznie. "Jest wiele gatunków, o których nie wiemy jeszcze, jakie substancje zawierają i jak mogłyby się przysłużyć człowiekowi, ale tych kilka przykładów wystarczy, by wysnuć wniosek, że nie możemy sobie pozwolić na to, by bezpowrotnie tracić gatunki grzybów, w tym te, których jeszcze nie znamy" - zaznaczyła.

Żeby chronić zagrożone gatunki niezbędna jest umiejętność identyfikacji gatunków - znajomość taksonomii i metod rozpoznawania. Potrzebna jest także wiedza o wymaganiach ekologicznych i siedliskowych grzybów, a także o ich występowaniu i rozmieszczeniu.

"Konieczne są badania naukowe podczas których poznajemy relacje między różnymi organizmami, między organizmami a ich środowiskiem. Dzięki temu dowiadujemy się jak chronić ich siedliska. Widzimy na przykład jak zmiany klimatu, zanieczyszczenie, opadanie poziomu wód gruntowych czy elementy gospodarki leśnej i przestrzennej wpływają negatywnie na populacje grzybów. Pytanie, czy możemy podjąć działania ochronne i zadbać o trwałość siedlisk niezbędnych do życia dla różnych grup i gatunków grzybów" - przyznała biologka łódzkiej uczelni.

Obecnie mykolodzy, zwłaszcza skupieni w Polskim Towarzystwie Mykologicznym w Sekcji Różnorodność i Ochrona Grzybów, której przewodniczy prof. Kałucka, gromadzą dane i przygotowują się do ewaluacji zagrożenia grzybów w Polsce według aktualnych kryteriów.

"Wysiłkiem 20 autorów i wielkiej rzeszy współpracowników - mykologów zawodowych i amatorów, udało się opublikować w zeszłym roku długo oczekiwaną monografię +Grzyby chronione Polski. Rozmieszczenie, zagrożenia, rekomendacje ochronne+, która podsumowuje obecną wiedzę o 117 gatunkach grzybów podlegających ochronie prawnej w naszym kraju" - wyjaśniła współredaktor publikacji.

Kolejnym krokiem w celu ochrony ma być opublikowanie aktualizacji tzw. czerwonej listy grzybów, która będzie prawdopodobnie obejmować ponad 1000 gatunków grzybów zagrożonych ryzykiem ekstynkcji w Polsce.

Źródło: pap.pl

<https://laboratoria.net/aktualnosci/31588.html>

01-06-2026

Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał

Sam czas spędzony przed ekranem nie jest najlepszą miarą ryzyka.

01-06-2026

[Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę](#)

Dotyczy działań komunikacyjnych, edukacyjnych oraz popularyzatorskich.

01-06-2026

[10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#)

Między 24 a 28 czerwca zmierzą się z ponad 150 ekipami z 28 krajów.

01-06-2026

[Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne](#)

W 2023 r. z tego powodu cierpiało prawie 1,2 mld ludzi na świecie.

01-06-2026

AGH uruchomiła laboratorium

Ze źródłem promieniowania RTG dorównującym synchrotrono.

01-06-2026

UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki

Uczelnie zapowiedziały rozwój kształcenia praktycznego i cyfrowego.

01-06-2026

W poniedziałek rozpocznie się rekrutacja na Uniwersytet Jagielloński

Najstarsza uczelnia w kraju ma w ofercie 13 nowych kierunków studiów.

01-06-2026

3 proc. PKB na naukę to nie jest radykalny postulat

To nie jest radykalny cel, ale uniwersalny postulat, który bardzo by Polsce pomógł.

Informacje dnia: [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#) [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#) [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#)

Partnerzy